

**“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН
СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ХҮДЭР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ТӨМӨРТЭЙ ТӨМРИЙН
ХҮДРИЙН ИЛ УУРХАЙН” 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-013319/
/АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2051303/

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ:

_____ / Б.ЧАГНААДОРЖ /

“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ИНЖЕНЕР

_____ /П.АЛТАНГЭРЭЛ/

2024 ОН

Гарчиг

1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга	4
<i>Хүснэгт 1 Төмөртэй уурхайн уулын ажлын гүйцэтгэл 2024.10.28-ны өдрийн байдлаар</i>	5
Хүснэгт 2 Баяжуулах үйлдвэрийн гүйцэтгэл.....	5
2.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	6
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	6
Хүснэгт 3. Зам усалгаа хийсэн байдал	7
2.2 Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	11
Хүснэгт 4. Усны төлбөр төлсөн байдал.....	15
2.3. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	16
2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	20
Хүснэгт 5. Газрын төлбөр	20
2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	21
2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	21
3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	22
4. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт:	23
5.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	24
6.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	24
7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	25
7.1 Ажилтнуудын дунд хийгдсэн Эрүүл мэндийн чиглэлийн ажлууд	27
Хүснэгт 6. Витамин олголтын мэдээ.....	27
Хүснэгт 7. Артишок олголтын мэдээ	27
Хүснэгт 8. Вакцинжуулалтын мэдээ	27
8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	29
Хүснэгт 9 . Хог хаягдлын мэдээ. 2024.01.01-2024.11.01	32
9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт.....	33
10. Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ	35
10.1. Хүдэр сумын ногоон байгууламжийг хамгаалах хамгаалалтын хашаа шийдвэрлэх	35
10.2 Хамтран ажиллах гэрээний хэрэгжилтийн хүрээнд Хүдэр сумын төвлөрсөн хогийн цэгийн ахуйн хогыг түрж булшлах ажил	35
10.3 Хүдэр сумын хүсэлтийн дагуу хог хаягдал ялгах ажлыг дэмжиж ажилласан	36
10.4 Гамшгийн үед хамтран ажиллах	36

10.5 Бусад ажлын хүрээнд	36
11. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	37
12. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	38
13. Дүгнэлт.....	39
Хүснэгт 10 Нийт зарцуулсан зардал	39
14. Хавсралт:	40

1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга

“Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр” ХХК-ийн харьяа Төмөртэй төмрийн хүдрийн ил уурхай нь Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагааны 2-р багийн нутагт оршдог. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар MV-013319, лицензийн талбайн хэмжээ 1200га юм. Төмөртэй төмрийн хүдрийн ил орд нь төмөр болон авто замаар Улаанбаатар хоттой Дархан хотыг дайрсан замуудаар холбогдоно. Ордын хүдрийн биетийг зүүн хэсэг, баруун хэсэг гэсэн хэсгүүдэд хуваасан ба хүдрийн биетүүд нь нэг хүдрийн бүсэд хамаарагдах ба өөр хоорондоо 2.0-2.5км зайтай оршино. Төмөртэй уурхайг 2010 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдөр нээж ил уурхайн олборлолтын ажлыг эхлүүлсэн.

Тус уурхай нь ил уурхай, хуурай соронзон баяжуулах үйлдвэр, засварын төв, ажилчдын тосгон, дэд станц зэрэг нэгж хэсгүүдээс бүрдэх бөгөөд жилд 2 сая.тн төмрийн хүдэр олборлож, 2 сая.тн хүдэр боловсруулах хүчин чадалтай юм. Уурхайд 390 орчим ажилчид 14/14 ээлжийн хуваариар ажиллаж байна.

2024 оны 10 дүгээр сарын 28-ны өдрийн байдлаар 719510,2м³ хөрс хуулалт хийн, 687253,6тн хүдэр олборлон, 773104,3 тн хүдэр боловсруулж, 454131,5 тн баяжмал үйлдвэрлэж, уулын ажлын гүйцэтгэл 56 хувьтай байна.

Хүснэгт 1 Төмөртэй уурхайн уулын ажлын гүйцэтгэл 2024.10.28-ны өдрийн байдлаар

Хөрс хуулалт	Төлөвлөгөө	м ³	1,569,457
	Төлөвлөгөөний.тод		-
	Статистик		719,510,2
	Гүйцэтгэл		719,510,2
	Биелэлт	%	51
Хүдэр олборлолт	Төлөвлөгөө	тн	1,100,000
	Төлөвлөгөөний.тод		-
	Статистик		687,253,6
	Гүйцэтгэл		687253,6
	Биелэлт	%	62
Уулын цул	Төлөвлөгөө		1,683,000
	Гүйцэтгэл	м ³	948,595
	Биелэлт	%	56

Хүснэгт 2 Баяжуулах үйлдвэрийн гүйцэтгэл

Хүдэр баяжуулалт	Төлөвлөгөө	тн	1,100,000
	Гүйцэтгэл	тн	773104,3
	Биелэлт	%	70
Баяжмал үйлдвэрлэл	Төлөвлөгөө	тн	605,000
	Гүйцэтгэл	тн	454,131,5
	Биелэлт	%	75

2.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

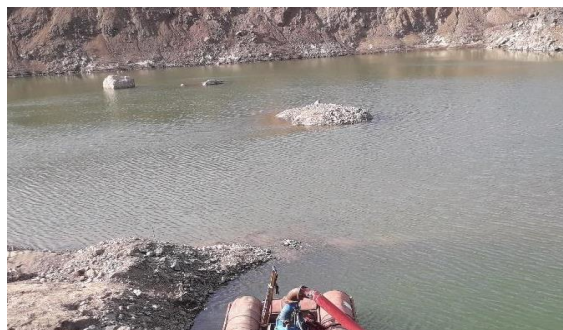
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Уурхайн дотоод тээврийн зам, талбайг усны машин ашиглаж усалж, чийглэх	Хуурайшилт ихтэй саруудад зам талбайд тогтмол усалгаа хийгдсэн	Дотоод зардал	Зам талбайд усалгаа хийсэн байдлыг Хүснэгт-3 с, усалгаа хийж байх үеийн зургийг Зураг-1 с харна уу
2	Тээврийн хэрэгслийн сул ажиллагааг хязгаарлах, хяналт тавих	Уурхайн ХАБ-ын инженерүүд өдөр тутмын тойрох үзлэгээр явахдаа хяналт тавин ажиллаж байна.	Дотоод зардал	-
3	Тээврийн хэрэгслийн хурдыг хязгаарлах тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулах, шинэ зам үүсгэхгүй байхад анхаарах	- ХАБ-ын инженерүүд хурд хэтрэлтэд тогтмол хяналт тавин ажилладаг ба хурдны хязгаарыг “Авто самосвалын жолоочийн дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны заавар”-т тусгаж өгсөн байдаг. Сар бүр хурдны тайланг уурхайн ХАБ-ын инженерүүд гаргаж өгдөг. - Уурхайн бүх замын тэмдэг тэмдэглэгээнүүдийг шинэчилж 90см*90см хэмжээтэй 110 тэмдэг байршуулав.	Дотоод зардал	Уурхайн дотор зорчих тээврийн замын батлагдсан маршрут, хурдны хязгаарын тэмдэг тэмдэглэгээний байршлын мэдээллийг Зураг-2,3 с, авто самосвалын жолоочийн батлагдсан заавар, хурдны тайланг Зураг- 2,3
4	Хог хаягдлыг тогтмол хугацаанд зайлуулж, ариутгал хийх	Ахуйн хог хаягдлыг Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын НААҮГ-тай гэрээ байгуулан тогтмол ачуулсан. Хог хаягдал түр хадгалах саванд ачилт бүрийн дараа дотоодын нөөц боломжоор жавелины уусмал ашиглан ариутгал хийдэг.	Дотоод зардал	Тайлангийн 8-р хэсэгт дэлгэрэнгүй тусгасан.
5	Агаарын бохирдлын талаарх хяналт мониторинг хийхэд шаардлагатай бохирдлыг хэмжих дотоод хяналтын багаж хэрэгсэлтэй болох	Агаарын бохирдлын хяналт мониторинг хийх зориулалтай Тоос, тоосонцор хэмжигч CHD-11 гар багаж худалдан авч дотоод хяналтын хэмжилт хийж ажиллаж байна.	300,000	Зураг-4
НИЙТ			300,000	

Хүснэгт 3. Зам усалгаа хийсэн байдал

Сар	Нийт усалсан рейс	Усалгаа хийсэн хоног	Нийт усалсан усны хэмжээ, тн
4 сар	40	4	1000
5 сар	194	21	4850
6 сар	140	18	3500
7 сар	168	22	4025
8 сар	155	25	3875
9 сар	83	15	2075
10 сар	142	14	3550
Нийт	922	119	22875

Зураг 1. Зам усалгаа

Мөн агаарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор уурхайн авто тээврүүдэд хурд хэмжигч суурилуулсан ба хурдны хязгаарыг “Авто самосвалын жолоочийн дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны заавар”-т 40 км/ц-аар тогтоосон байдаг ба уурхайн ХАБ-н инженерүүд өдөр тутам хурданд хяналт тавин ажилладаг. Сар бүр хурдны мэдээллийг гарган илэрсэн зөрчлийн дагуу ажилтнуудын КРІ /урамшууллын оноо/-г хасаж хариуцлага тооцдог.

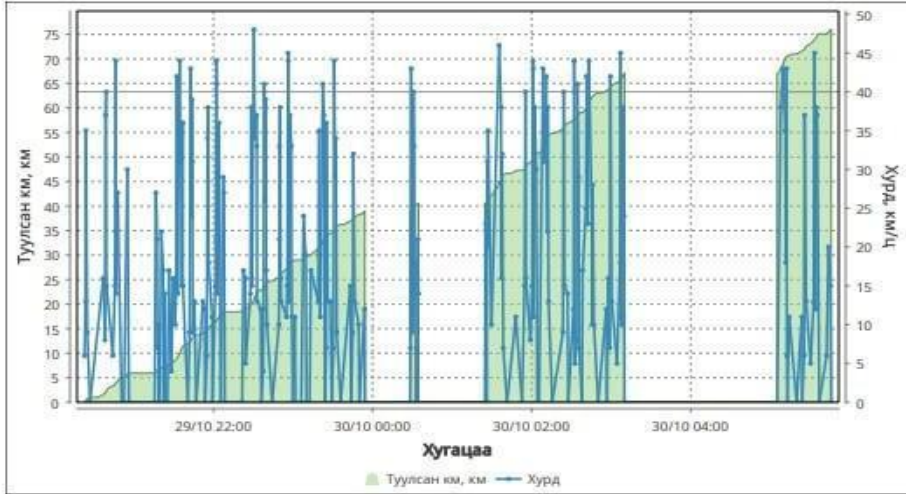
Зураг 2. Авто самосвалын жолоочийн дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны заавар

Дарханы төмөрлогийн үйлдвэр ХХК АЗ Автосамосвал ашиглах ажлын заавар ДТУ- АЗ/23-05-02-037	Хуудас 12 20
3.4.4.8 Налуу замд гулгаа үүссэн бол тохирох араанд түгжиж явна 3.4.4.9 Ачаатай өгсөх үедээ автосамосвалын хүч алдуулахгүйн тулд тухайн замын нөхцөлийг үнэлэн тохирох араанд түгжих. 3.4.4.10 Тээвэрлэлтийн замд автосамосвал хоорондын зай багадаа 50 метр байх ба үзэгдэх орчин хязгаарлагдмал үед үүнээс 2 дахин илүү зай барьж явна. 3.4.4.11 Зам дээр ажиллаж байгаа болон зорчиж байгаа зам усалгааны автосамосвал, автогрейдер, гинжит механизм, эвдэрсэн техникийн дэргэдүүр өнгөрөх, гүйцэж түүрүүлэхдээ операторт радио холбоогоороо мэдэгдэж эерэг хариу авсны дараа замын бартаа саадгүй, үзэгдэх орчин сайн багаа нөхцөлд гүйцэж түүрүүлнэ. 3.4.4.12 Замын тэмдэг тэмдэглэгээг дагаж мөрдөнө. Тэмдэг тэмдэглэгээгүй уулзварт уурхайн замын хөдөлгөөний журмын дагуу уулзварт нэвтрэх дарааллыг баримтлан бусад хөдөлгөөнд оролцогчлодоо хүндэтгэн ажиллана. 3.4.4.13 Уурхайн бүсэд замын хөдөлгөөнд оролцох үеийн хурдны дээд хязгаарыг мөрдөнө. Онцгой тохиолдлуудад доорх хязгааруудыг багасгасан байж болохыг анхаарах. 3.4.4.13.1 Зогсоолын талбай, засварын талбай -10км/ц 3.4.4.13.2 Налуу замд -20км/ц 3.4.4.13.3 Технологийн тээврийн тэгш зам -40км/ц 3.4.4.13.4 Ачилт, буулгалтын хэсэгт -20км/ц	
3.4.5 Халтиргаатай замд жолоодох.	
3.4.5.1 Сонор сэрэмжтэй жолоодлого гэдгийг шууд утгаар нь ойлгож болно. 3.4.5.2 Халтиргаа гулгаатай үед хэвгий, налуу газар зорчихгүй байх. 3.4.5.3 Халтиргаа гулгаа ихтэй зам талбайгаар зорчиход эрсдэл өндөр тохиолдолд мастерт мэдээлэлж эрсдэлийг арилгасны дараа зорчих. 3.4.5.4 Автосамосвалыг халтиргаатай нойтон зам дээр жолоодохдоо: 3.4.5.4.1 Автомат удаашруулагч ажиллаж байгаа эсэхийг шалга. 3.4.5.4.2 Урд дугуйн тоормосыг идэвхтэй байгааг шалга. 3.4.5.4.3 Техник хоорондын зай хангалттай эсэхийг шалга. 3.4.5.4.4 Халтиргаатай нөхцөлд автосамосвалын тоормосны зам ихсэх тул эдгээр нөхцөлд хурдаа тохируулж жолоодох.	
3.4.6 Ачаа буулгах.	
3.4.6.1 Ачааг буулгах хэсэгт анхаарал болгоомжтой байж буулгах цэгийг сайтар ажигла. Зөөлөн хөрстэй газраар ухарч ачааг буулгахдаа хамгаалах далангийн наана буулга. 3.4.6.2 Ачааг буулгах үед машиныг тэгш гадаргуу дээр байрлуул 3.4.6.3 Буруу талдаа (“сохор талдаа”) өөр техник байгаа тохиолдолд хэзээд бүү ухар 3.4.6.4 Овоолго дээр буулгалт хийхдээ овоолгын ирмэгээс 2 автосамосвалын зайд эргэн овоолгын хагарал цууралт ба хөмсгийг ажиглаж аюулгүй гэж үзвэл тэмдэглэсэн газар бульдозерын операторын зүүн гар талд тэгш талбайг сонгон буулгана. 3.4.6.5 Хэрэв хамгаалалтын далангийн өндөр хангалтгүй хагарал цууралт байвал мастерт мэдэгдэнэ. 3.4.6.6 Маш сайн бэхжилттэй, тэгш гадаргуу дээр автосамосвалыг зүүн гар талаараа овоолгын ирмэг рүү харж тойрсон эргэлт хийж ирмэг рүү 45 градус өнцөг барьж зогсооно. Энэ нь жолоочид ухрах үедээ өөрийн талын дугуй болон өнцгийг байнга сайн харж байх бололцоо олгоно.	
Шаардлагатай үед энэхүү аюулгүй ажиллагааны заавар нь хүчинтэй хувилбар мөн эсэхийг баримт бичиг үзвэл лий ажиглахаас тохиолноо үү	

Зураг 3. Хурд хэтрэлтийн тайлан

DT631 42-74 ДАУ 2024 оны 10-р сарын 29 19:45 - 2024 оны 10-р сарын 30 06:45

Хура

Хурд хэтрүүлэлт (их 40 км/ц дээш хугацаанд 0 мин.)

Эхлэх хугацаа	Үргэлжлэх хугацаа	Дундаж хурд км/ц	Дээд хурд км/ц	Хаяг
2024 оны 10-р сарын 29 (Мя): 11				
20:46:19	00:00:09	44	44	Хулар
21:32:21	00:00:15	42	42	Хулар
21:34:21	00:00:17	44	44	Хулар
21:42:47	00:00:19	42	43	ЦОВТАП Зүүн/төмөртэй/Хөгж зүүн 03/10 Төмөртэй/ Хулар
22:02:08	00:00:14	43	44	Хулар
22:30:24	00:00:17	47	48	Хулар
22:38:28	00:00:10	41	41	ЦОВТАП Зүүн/төмөртэй/ Хулар
22:56:17	00:00:14	45	45	Хулар
23:22:09	00:00:09	41	41	Хулар
23:22:27	00:00:09	41	41	Хулар
23:31:05	00:00:18	43	44	ЦОВТАП Зүүн/төмөртэй/Хөгж зүүн 03/10 Төмөртэй/ Хулар
2024 оны 10-р сарын 30 (Бү): 17				
00:29:12	00:00:07	43	43	Хулар
01:33:57	00:00:10	43	43	Хулар
01:35:01	00:00:36	43	46	Хулар
01:36:06	00:00:27	42	43	Хулар
02:00:59	00:00:14	44	44	Хулар
02:08:35	00:00:10	43	43	Хулар
02:10:00	00:00:28	42	42	Хулар
02:10:57	00:00:09	42	42	Хулар
02:32:01	00:00:09	44	44	Хулар

Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан: DT631 42-74 ДАУ. Хуудас 3

Зураг 4. Техникуудийн цахим хяналтын систем

Зураг 5. Тоос хэмжих багаж

2.2 Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Харьяалагдах сав газрын захиргаанаас ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, ус ашиглах гэрээ байгуулж, ус ашигласны төлбөр төлөх	“Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг Усны газраар 2024 оны 5-р сарын 21-ний өдөр гаргуулж авсан ба уг дүгнэлтийг үндэслэн Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаатай 2024 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөр “Ус ашиглах” гэрээг байгуулж, ус ашиглах зөвшөөрөл авч усны төлбөрийг бүрэн төлж хамтран ажиллав.	35,009,901	Ус ашиглуулах дүгнэлт, гэрээг хавсаргав /зураг 6/
2	Усыг зүй зохистой хэрэглэх дадлыг хэвшүүлэх	Усыг зүй зохистой ашиглах дадлыг хэвшүүлэх зорилгоор мэдээллийн хуудсыг засварын төв болон кемпийн угаалтууруудын орчимд байршуулсан. Дэлхийн усны өдрөөр ажилчдын дунд сургалт явуулж АХА тэмцээн зохион байгуулав.	Дотоод зардал	Тайланд холбогдох мэдээллийг хавсаргав /зураг 7/
3	Гидрогеологийн судалгаа хийлгэх	Уурхайн бүсэд “Уран дриллинг” ХХК-р гидрогеологийн өрөмдлөг, судалгааны ажил гүйцэтгүүлсэн	Дотоод зардал	Тайланд холбогдох мэдээллийг хавсаргав /зураг 8/
4	Уурхайн шүүрлийн усыг шинжилгээнд хамруулж стандартын шаардлага хангасан усыг зам талбайн тоосжилтыг дарах, ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар дахин ашиглах замаар усны нөөцийн хомсдолоос сэргийлэх	Уурхайн шүүрлийн усыг 3 шатны тунгаагуурын нуураар дамжуулан хуримтлуулан шинжилгээг улирал тутам хийлгэж стандартын шаардлага хангасан усыг зам талбайн тоосжилтыг дарах, ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглаж байна.	Дотоод зардал	Тайланд холбогдох мэдээллийг хавсаргав /зураг 9/
5	Цас борооны усыг цуглуулж ногоон байгууламж, мод үржүүлгийн талбайн усалгааны тодорхой хувийг шийдвэрлэх	Засварын гадна талбайд цас борооны усыг хуримтлуулах зумф хийж хуримтлагдсан усаар мод үржүүлгийн газрын усалгаанд болон машин угаахад ашиглаж туршсан сайжруулалт хийнэ.	Дотоод зардал	Тайланд холбогдох мэдээллийг хавсаргав хавсралт хэсгээс
6	Усны шинжилгээг орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт заасан хугацаанд хийлгэх	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан хуваарийн дагуу Сэлэнгэ аймгийн УЦУОШТөвөөр усны шинжилгээг хийлгэж ажилласан. /унд ахуйн хэрэглээний ус-4, шүүрлийн ус-2, орчны голуудаас 2 , хаягдал ус-4 удаа/	Гэрээний зардал	Мэдээллийг хавсралт хэсгээс
НИЙТ			35,009,901	

Зураг 6. Ус ашиглуулах дүгнэлт, гэрээ

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2024 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдөр Улаанбаатар хот
Утас: 51-265530

1. **Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:**
"Дархан Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК, өрнөхийн инженер бөгөөд үйлдвэрлэл технологийн газрын дарга Н.Байгаль, Дархан уул аймаг, Дархан сум 45045, Улсын дугаар: 81114781, 59042019, Улсын бүртгэлийн дугаар: 1911071815, Регистрийн дугаар: 2051303.

2. **Төслийн нэр, байршил**
Сэлэнгэ аймаг, Хүдэр сум, Баянцагаан 1-р багт нутагт хэрэгжиж буй "Төмөртийн төмрийн хүдрийн урдын зүүн хэсгийн зүүн биетэй" ашиглах төслөө нь Дархан хотоос зүүн хойш 130 км, Сунбаатар хотоос зүүн урагш 130 км, Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумас баруун урагш 20 км зайд байрлана. Ерөө голын сав газарт замаарагдана.

3. **Төсөл хэрэгжүүлэгч**
"Дархан Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК.

4. **Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/**

№	Уртраг	Өргөрөг	№	Уртраг	Өргөрөг
1	107°18'31.31"	49°40'52.91"	4	107°15'31.31"	49°41'22.95"
2	107°12'31.32"	49°40'55.95"	5	107°15'31.31"	49°42'01.96"
3	107°12'31.32"	49°41'22.95"	6	107°19'11.31"	49°42'01.97"

5. **Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт**
Төмрийн хүдрийг ил аргаар олборлох, 2024 онд хуурай соронзон банкуулалт хийж, Уурхайн олборлолтод ашиглуулах техник.

6. **Үйлдвэрлэл, технологийн /ажиллах горим, хүчин чадал/**
Уурхайн олборлолтод ашиглуулах техник.

Caterpillar маркийн бульдозер 2 ш	Hitachi-1200 маркийн экскаватор 1 ш
Caterpillar маркийн маркийн автосамосвал 4 ш	Caterpillar маркийн экскаватор 1 ш
Howo маркийн маркийн автосамосвал 22 ш	Caterpillar маркийн утгуур ачигч 2 ш
Sulward-165 маркийн өрмийн машин 2 ш	LiuSong маркийн утгуур ачигч 1 ш

Баяжуулах боловсруулах үйлдвэрт ажиллуулах тоног төхөөрөмж:

Тювр7203FT маркийн чигиргээт шигшүүр 1 ш	B1500 маркийн туузан конвейер 3 ш
Тювр7202FT маркийн чигиргээт шигшүүр 2 ш	B1200 маркийн туузан конвейер 9 ш
Zyk2160 маркийн чигиргээт шигшүүр 2 ш	B1000 маркийн туузан конвейер 15 ш
DF-G25 маркийн хуурай соронзон сепаратор 4 ш	B800 маркийн туузан конвейер 3 ш
DF-A50 маркийн хуурай соронзон сепаратор 3 ш	CT4763 маркийн хацарт бутлуур 1 ш
TE5420x5 маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 1 ш	TC66 маркийн конусан бутлуур 1 ш
EA4806ZA маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 2 ш	TC51 маркийн конусан бутлуур 2 ш
EA3606ZA маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 1 ш	VS19300 маркийн робот бутлуур 3 ш

Банжуулах үйлдвэр нь АНУ-ын TRIO бракдын 750 тн-цаг сууричдсан хүчин чадалтай хуурай соронзон аргаар төмрийн хүдэр боловсруулна. Уурхайд нийт 386 хүн, 275 хонго ажиллана. (УАТ маяг 3, 12).

7. **Үйлдвэрлэл, боловсруулалт бүтээгдэхүүний хэмжээ**
Ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө 2024 онд 1,408.0 мянм³ хөрс хуулалт хийж 1,103.9 мянм³ хуурай соронзон аргаар банкуулна. Биологийн нөхөн сэргээлт хийгдэхгүй, дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийг 10 га талбайд "тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2 га талбайд 3,000 ш мод тарина. (УАТ маяг 3, 10).

8. **Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хонгог ашиглах хэмжээ /шоо,метрээр/**
Төмөртийн төмрийн хүдрийн ил уурхай нь 2024 онд үйлдвэрлэлийн технологид ус ашиглахгүй. Төслийн усны хэрэглээг Хүдэр сумын Төмөртийн гэдэг газарт гаргасан өрнөн эзэмшлийн 4 гүний худаг болон ил уурхай орж ирэх шүүрлийн усаар хангана. Ил уурхайд

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 06 сарын 25-ний өдөр Дугаар 06
Дархан-Уул аймаг

Нэг, Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 29 зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдрийн 82 тоот ус ашиглуулах дүгнэлт, Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаанаас илгээсэн 2024 оны 06 сарын 25-ний өдрийн 28 тоот ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Усны нөөц ашиглуулагчийг төлөөлж Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргааны ахлах мэргэжилтэн Гали овогтой Оюунгэрэл, ус ашиглагчийг төлөөлж Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагаан 1 багийн нутагт хэрэгжиж буй Төмөртийн орд нэртэй 1199.84 га талбайд ашигт малтмал ашиглалтын MV-013319 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй, 1911071815 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2051303 тоот регистрийн дугаартай "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК-ийн Байгаль орчин хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хэлтсийн дарга Н.Байгаль нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 2024 оны 06 сарын 25-ний өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ний өдөр хүртэл 6 /зургаа/ сарын хугацаатайгаар байгуулав.

1.2. Гэрээг мөнгөл хэлээр 3% үйлдэж талуудад нэг хувь хадгалагдах бөгөөд аль ч хувь нь хуулийн хүчинтэй баримт мөн.

1.3. Энэхүү гэрээнд тусгагдаагүй зүйлийг Монгол Улсын холбогдох хуулиар зохицуулна.

Хойр, Гэрээний гол нөхцөл

2.1. **Ус ашиглах зориулалт:** Үнд ахуйд гүний худагас, эм талбайн тоосжилт дарах, Биологийн нөхөн сэргээлт, мод тарих усалгааны хэрэгэнд уурхайн шүүрлийн уснаас ашиглана. Төмрийн хүдрийг ил аргаар олборлох, хуурай соронзон банкуулалт хийх зориулалтаар усны нөөцийг ашиглана. Хөрс хуулах –өрөмдөж, тэслэх- хүдрийг ухаж, ачих - тээвэрлэх, овоолох гэсэн процессоор, 251 хүн хонгог 2 ээлж 20 цагаар, 365 хонгог ажиллана. 2024 онд 1,512.96 мянм³ хөрс хуулж, 1,350.0 мян м³ хүдэр олборлон, 1,353.60 мян м³ худар боловсруулж, 1,123.488 мян м³ баяжмал үйлдвэрлэж, экспортолно.

Биологийн нөхөн сэргээлтийг техникийн нөхөн сэргээлт хийсн 0.5 га-д хийж, "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 1.0 га талбайд 1000 ш мод тарина.

2.2. **Уурхайн олборлолтын тоног төхөөрөмж:**

Caterpillar маркийн бульдозер 2 ш	Hitachi-1200 маркийн экскаватор 1 ш
Caterpillar маркийн маркийн автосамосвал 4 ш	Caterpillar маркийн экскаватор 1 ш
Howo маркийн маркийн автосамосвал 22 ш	Caterpillar маркийн утгуур ачигч 2 ш
Sulward-165 маркийн өрмийн машин 2 ш	LiuSong маркийн утгуур ачигч 1 ш

Банжуулах боловсруулах үйлдвэрт ажиллуулах тоног төхөөрөмж:

Тювр7203FT маркийн чигиргээт шигшүүр 1 ш	B1500 маркийн туузан конвейер 3 ш
Тювр7202FT маркийн чигиргээт шигшүүр 2 ш	B1200 маркийн туузан конвейер 9 ш
Zyk2160 маркийн чигиргээт шигшүүр 2 ш	B1000 маркийн туузан конвейер 15 ш
DF-G25 маркийн хуурай соронзон сепаратор 4 ш	B800 маркийн туузан конвейер 3 ш
DF-A50 маркийн хуурай соронзон сепаратор 3 ш	CT4763 маркийн хацарт бутлуур 1 ш
TE5420x5 маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 1 ш	TC66 маркийн конусан бутлуур 1 ш
EA4806ZA маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 2 ш	TC51 маркийн конусан бутлуур 2 ш
EA3606ZA маркийн чигиргээт тэжээх төхөөрөмж 1 ш	VS19300 маркийн робот бутлуур 3 ш

ХАРАА-ЕРӨӨ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН ТУШААЛ

2024 оны 06 сарын 25 өдөр Дугаар 06/08
Дархан

Ус ашиглах зөвшөөрлийг олгох тухай

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6 дахь заалт, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх заалт, Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдрийн 82 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Ерөө голын сав газарт Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагаан 1-р багийн нутагт орших ашигт малтмалын MV-013319 тусгай зөвшөөрөлтэй, 1911071815 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2051303 тоот регистрийн дугаартай төмрийн хүдрийн ордыг ил аргаар олборлон хуурай соронзон аргаар нунтаглан банкуулах "Дархан Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК-нд 2024 онд Ерөө голын сав газрын дотор усны нөөцөөс ашиг олох зориулалтаар үйлдвэрлэл үйлчилгээнд ашиглах үнд, ахуйд 15,922.6 м³/жил, шавхан зайлуулах 58,041.5 м³/жил, нийт 73,964 м³/жил ус ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д тус тус заасны дагуу ус ашиглах гэрээ байгуулан, энэ хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 28 дугаар зүйлийн 28.7, 28.18, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 30 дугаар зүйлийн 30.1, 31 дүгээр зүйлийн 31.2 дахь заалт болон ус ашиглахад тавигдах шаардлага, эрх үүргийг мөрдөж ажиллах, Улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдуулж ус ашиглалтын тайланг 2024 оны 12 дугаар сарын 20-ний өдрийн дотор үйлдвэрлэлд ашиглагдаж байгаа технологийн усанд хийлгэсэн шинжилгээний дүгнэлт ус ашигласны төлбөрийн мэдээллийг улирал бүр Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаанд ирүүлэхийг "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлыг үүрэг гүйцэтгэгч (Я.Өлзийболд)-д даалгасугай.

3. Тушаалын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хүдэр сумын засаг дарга Г.Эхтүвшин, Сэлэнгэ аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын дарга З.Түвшинтөгс нарт зөвлөсүгэй.

Хавсралт 4 хуудастай
ДАРГА Ө.АРИУНБААТАР

Зураг 7. Худаг хашаажуулсан байдал, усны өдрийг тохиолдуулан “АХА” тэмцээн зохион байгуулсан байдал

Зураг 8. Хараа-Ерөө голын сав газраас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт

ХАМГААЛ УСНЫ ДҮГНЭЛЭМ

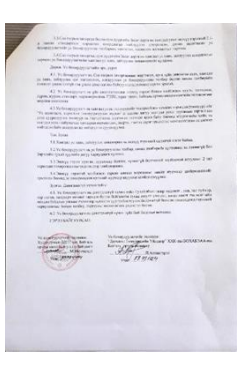
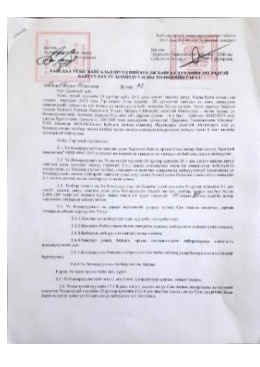
2023 он 07 сар 5 өдөр

Дугаар: _____

Дэргэдэн: _____

1. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллага, засварчлан чөлөөтэй, фотон, усны бүрэлдэхүүн элементийг үндэслэн байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
2. **Агуулга:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
3. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
4. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
5. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
6. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.
7. **Тайлбар:** Энэ дүгнэлт нь, байгууллагаас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт юм.

№	Төрөл	Хэмжээ (л/с)	Төрөл	Хэмжээ (л/с)
1	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
2	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
3	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
4	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
5	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
6	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
7	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
8	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
9	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
10	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
11	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
12	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
13	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
14	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
15	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
16	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
17	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
18	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
19	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
20	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
21	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
22	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
23	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
24	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
25	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
26	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
27	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
28	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
29	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
30	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
31	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
32	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
33	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
34	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
35	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
36	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
37	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
38	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
39	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
40	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
41	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
42	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
43	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
44	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
45	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
46	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
47	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
48	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
49	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
50	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
51	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
52	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
53	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
54	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
55	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
56	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
57	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
58	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
59	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
60	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
61	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
62	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
63	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
64	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
65	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
66	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
67	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
68	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
69	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
70	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
71	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
72	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
73	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
74	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
75	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
76	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
77	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
78	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
79	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
80	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
81	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
82	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
83	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
84	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
85	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
86	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
87	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
88	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
89	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
90	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
91	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
92	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
93	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
94	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
95	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
96	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
97	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
98	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
99	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000
100	Хүлээн авах	1000	Хүлээн авах	1000

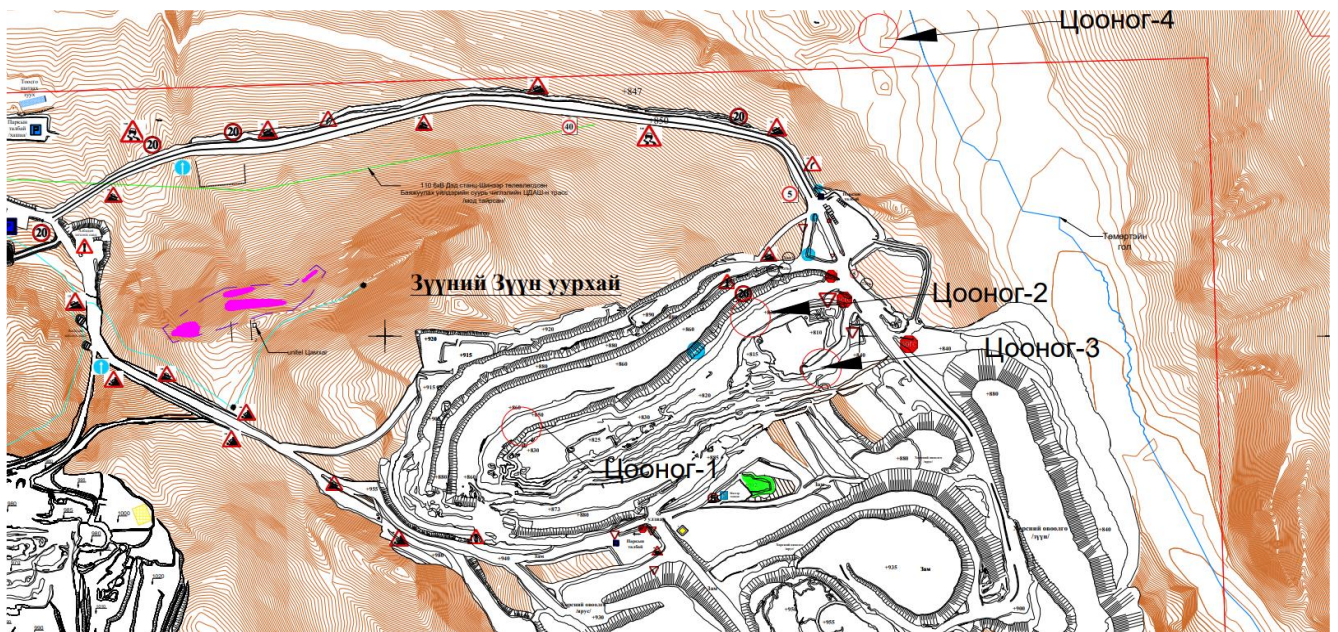

Уурхайн кемп болон засварын төвийн ус нь хатуулаг, магнийн агууламж өндөртэй ялангуяа засварын төвийн усны хатуулаг 7мг-экв/л ээс их буюу MNS 9001:2018 “Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ” стандартын зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан үзүүлэлттэй байсан тул ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж суурилуулснаар ажилчид шууд унданд хэрэглэх боломжтой болсон . Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжөөс авсан усны шинжилгээний дүнг “Хавсралт” хэсгээс харна уу.

Зураг 9. Гидрогеологийн судалгаа өрөмдлөгийн ажил хийж буй байдал

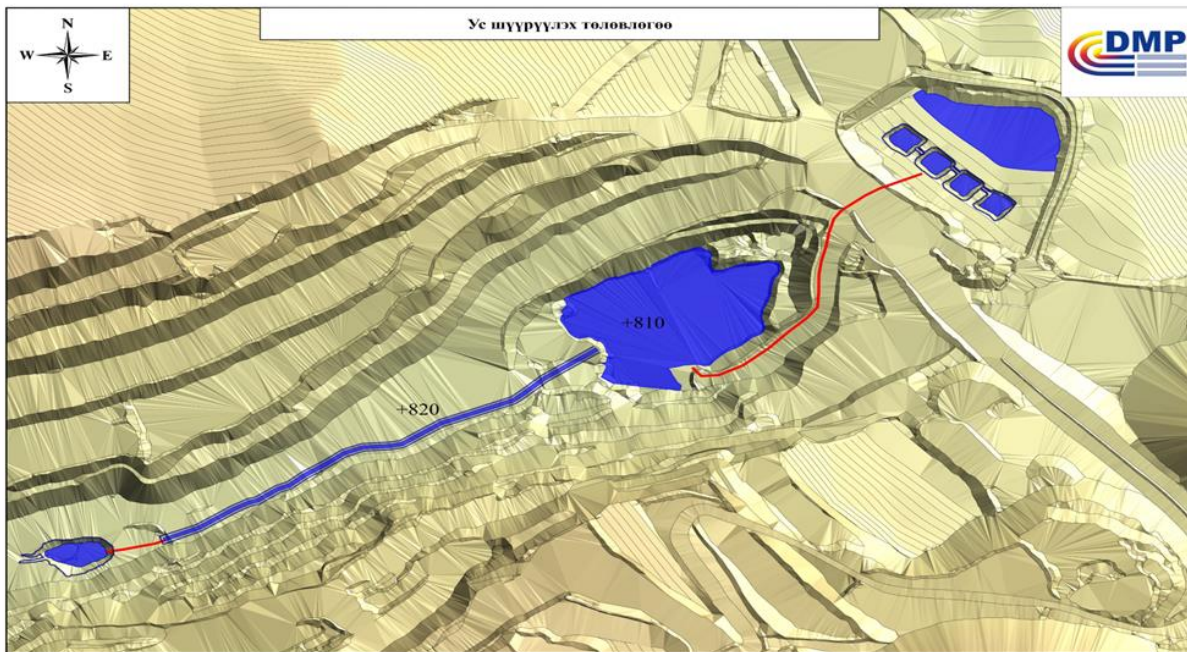
Зураг 10. Өрөмдсөн цооногийн байршил зурга

Хүснэгт 4. Усны төлбөр төлсөн байдал

Дансны хуулга		Тайлант үе: 2024/01/01 - 2024/10/31			
Д/д	Огноо	Гүйлгээний утга		Дебет	Үлдэгдэл
Данс:		Усны татварын өглөг /уурхай/			
					Эхний үлдэгдэл:
1	2024/08/08	Усны төлбөр 2024-1		17,504,950.98	17504950.98
2	2024/10/22	Усны төлбөр 2024-1		17,504,950.98	0
Дт -	2	Нийт -	2	ДҮН: 35,009,901.96	
					Эцсийн үлдэгдэл: 0.00

Зураг 9. 3 шатлалтай ус тунгаагуурын далан

2.3. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	ШТС-ын ачаа буулгах түгээх хэсгийн талбайг бетонжуулах	ШТС-г шинэчлэх стандартын шаардлага хангах ажлын хүрээнд худалдан авалтын тендер зарлагдаад байна.	Гэрээний зардал	Гендерийн хугацаа болоогүй байна. Хавсарлт хэсгээс
2	Шатах тослох материал алдагдах үед яаралтай арга хэмжээ авах асгаралтын иж бүрдэл байршуулах	Асгаралтын иж бүрдэл худалдан авч засварын хэсэгт байршуулсан. Бохирдсон хөрсийг саармагжуулах далан байгуулж ажиллаж байна.	9,000,000	Зураг 10
3	Хог хаягдлыг төрөлжүүлэн савлаж ангилан ялгах, түр хадгалах цэгт хуримтлуулан зөвшөөрөгдсөн цэгт нийлүүлэх	Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын тохижилт үйлчилгээний газартай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ байгуулж, ахуйн хатуу хог хаягдлыг сард 2-3 удаа тээвэрлүүлдэг.	Дотоод зардал	Зураг 11,12
4	Ажилчдын ажлын байрны орчимд эко-жорлон суурьлуулах	2024 онд Тээвэр ложистикийн хэсэгт био жорлон нэмж суурилуулснаар хэсэг бүр эко-жорлонгоор хангагдсан	10,000,000	Зураг 13
5	Хөрсөн бүрхэвчийг талхлагдахаас сэргийлж олон салаа зам үүсгэхгүй байх, нэгдсэн замын хөдөлгөөний сүлжээ зураг самбар тавих	Уурхайн доторх технологийн замыг нэгдсэн байдлаар төлөвлөж хөмсөг, далан хийж тэмдэгжүүлэлт, камержуулалт хийгдсэн. Шинээр зам үүсгээгүй	Дотоод зардал	Зураг 14
6	Хөрс шорооны овоолгыг төлөвлөсөн талбайд эмх цэгцтэй хийх, тэмдэгжүүлэх	Хаягдлын 4 овоолго, шимт хөрсний 1 овоолго, баяжмалын овоолго 12, завсрын бүтээгдэхүүний 20 овоолгыг тус бүр тэмдэгжүүлэн тусгайлан бэлтгэсэн талбайд байрлуулж байна.	Дотоод зардал	Зураг 15
7	Шимт хөрсний шимт чанараа алдсан эсэхэд хяналт тавих	Шимт хөрсний овоолгын дээд, дунд, доод давхаргаас хөрсний дээж авч шимт чанарыг Дархан-Уул аймгийн УЦУОШТөвөөр тодорхойлуулсан. Ялзмагийн агууламж 2.10-2.45 мг/л байна.	Дотоод зардал	Хавсаралт хэсгээс
НИЙТ			19,000,000	

Зураг 10 Асгаралын иж бүрдэл, бохирдсон хөрс саармагжуулах талбай

Зураг 11. Хог хаягдлыг тээвэрлэх гэрээ

БАТЛАВ
СМР
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДЭЭР"
ТӨХ-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙН ХИРАЛ
БАТЛАВ
ХҮДЭР СУМЫН ХҮДЭР ТОХИЖИЛТ
ОНӨААТУУГ-ЫН ДАРГА
05041117

[Signature] ДУГАРЖАВ
[Signature] ЖОДЖАРГАЛ

**ТӨМӨРТЭЙН ХҮДРИЙН УУРХАЙН
АХУЙН ХОГ ХАЯГДЛЫГ ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ**

2023 оны 02-р сарын 06-ны өдөр *№ХТ-ИТ-2023-01* Дархан-Уул аймаг

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Нэг талаас "Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр" ТӨХК РД 2051303, түүнийг төлөөлж Худалдан авах ажиллагааны хэлтсийн дарга М.Аюубаатар /цаашид "Захиалагч" гэх/, нөгөө талаас Хүдэр сумын Хүдэр тохижилт, түүнийг төлөөлж дарга Ж.Оджаргал /цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Монгол Улсын ариун цэврийн тухай, Хог хаягдлын тухай хуулиудыг хэрэгжүүлэх иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын хог хаягдлыг тээвэрлэх, энэ гэрээгээр төлбөр төлөхтэй үүссэн харилцааг зохицуулахад оршино.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

2.1 Ажил эхлэх ба дуусах хугацаа: 2023 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл хугацаанд ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.

2.2 Захиалагч 12-24 цагийн өмнө ажлын захиалгыг өгнө.

2.3 Гүйцэтгэгч тал Захиалагч талын өгсөн дуудлагын дагуу 1-2 хоногийн дотор ажлыг гүйцэтгэнэ.

ГУРАВ. АЖЛЫН ХӨЛС, БУСАД ТӨЛБӨР

3.1. Хүдэр сумын ИТХ-ын 2018 оны 06-р сарын 06-ны өдрийн 82 тоот тогтоолыг үндэслэн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулж байгаа чиглэлийн дагуу сарын төлбөрийг төгрөгөөр тооцож 1 сард 550,000.0 /таван зуун тавин мянга/ төгрөг, жилд 6,600,000.0 /Зургаан сая зургаан зуун мянга/ төгрөгийг "Хүдэр тохижилт" ОНӨААТУУГ-ын 151400135150 тоот дансанд шилжүүлнэ.

А/А	Хог хаягдлыг үүсгэгч	Үнэлгээ	Сард явах	жилээр төлөх хэмжээ /төгрөг/
1	Ажилчид	1000		
2	Цайны газар	5000		
3	Хог үүсгэсний төлбөр /сар/	150000		1800,000
4	Тээврийн зардал	200000	2 удаа	4,800,000
Нийт				6,600,000

3.1 Дээрх үнэнд НӨАТ орсон ба холбогдох бусад бүх зардал багтсан болно.

3.2 Өмнө нь төлөвлөгдөөгүй, гэрээнд тусгагдаагүй, зайлшгүй нэмж хийх шаардлагатай ажил гүйцэтгээл ажлын хөлс, түүнийг төлөх хэлбэр, хугацааг талууд тухайн үед нь харилцан тохиролцоно.

Зураг 12 Хог ачиж байгаа байдал

Зураг 13. Эко жорлон суурьлуулсан байдал

Зураг 14. Замын байдал

Зураг 15 Хөрсний овоолго хаягжуулсан байдал

2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Газрын хэвлийг ашигласан төлбөрийг хугацаанд нь төлөх	Газрын хэвлийг ашигласан төлбөрийн 1,2,3,4 -р улирлын төлбөр нийт 259,393,763 төгрөг төлсөн	Дотоод зардал	Газрын төлбөр төлсөн баримтуудыг Хүснэгт3 хавсаргав
НИЙТ			Дотоод зардал	

Хүснэгт 5. Газрын төлбөр

Дансны хуулга		Дарханы Төмөрлөгийн үйлдвэр ХХК		
Дансны хуулга				
Д/д	Огноо	Гүйлгээний утга	Дебет	Үлдэгдэл
Данс :	3406-4-1-00-000-000-0-0-00-000-00-001	Газрын төлбөрийн өглөг /Сэлэнгэ/		
1	2024/02/28	Газрын татварг Сэлэнгэ 2024.1	31,797,849.00	34689630
2	2024/04/26	Газрын төлбөр /Сэлэнгэ 2024-01/ 1240200827773	33,050,592.00	1639038
3	2024/04/26	Газрын төлбөр /Сэлэнгэ 2024-01/	468,297.00	1170741
4	2024/06/19	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024.02 улирал	468,297.00	64848441
5	2024/06/19	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024.02 улирал	31,797,849.00	33050592
6	2024/06/19	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024.02 улирал	33,050,592.00	0
7	2024/08/16	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024-03	468,297.00	64848441
8	2024/08/16	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024-03	31,797,849.00	33050592
9	2024/08/16	Газрын татвар Сэлэнгэ 2024-03	33,050,592.00	0
10	2024/09/30	Газрын төлбөр 2024-4	31,797,848.00	33050592
11	2024/11/05	Газрын төлбөр 2024-4	33,050,592.00	
Дт -	11	Нийт - 22	ДҮН: 259,393,763.00	
			Эцсийн үлдэгдэл:	0

2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Батлагдсан технологийн замаас гадна зам гаргахгүй байх	Батлагдсан технологийн замаас гадна зам гаргаагүй	Дотоод зардал	Сүүлийн жилүүдэд зам гаргаагүй
2	Хуурайшилттай үед зам дагуу тоосжилт дарах усалгаа хийх	Зам дагуу тоосжилт дарах усалгааг тогтмол / хийж ажилласан	Дотоод зардал	
НИЙТ			Дотоод зардал	

2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Ажилчдын кемпэд галт зэвсэг болон бусад зэвсэг хэрэгсэл байлгахыг хориглоно	Ажилчдын байранд болон уурхайд галт зэвсэг байрлуулах, хэрэглэхийг хориглодог	Дотоод зардал	Компанийн дотоод журамд хориглодог.
2	Ажилчдад амьтны тухай хууль, байгаль хамгаалах талаар сургалт хийх	Ажилчдад амьтны тухай хууль болон байгаль орчны тухай хуулиар 14 хоног тутам сургалт зохион байгуулж гарын авлага, тараах материал өгч ажилласан	Дотоод зардал	Зураг 16
3	Шувууны нислэгийн чиглэл өөрчлөгч /үргээгч/ болон шувууны суулт /үүр/ суурилуулах	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамд шувуу үргээгч байрлуулах ажлын худалдан авалт хийгдэхээр гэрээ байгуулагдсан	Дотоод зардал	
НИЙТ			Дотоод зардал	

Зураг 16. Сургалтын зураг

3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажил	Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал	Тайлбар
1	Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд	Хүдэр суманд Уурхайн захиргааны орчимд 6500ш нарс мод суулгасан	9,750,000	Тендер шалгаруулалтаар “Алд дэлгэм” ХХК шалгаран тус компаниас 6500 нарсны суулгац аван уурхайн ажилчид мод суулгах ажлыг гүйцэтгэсэн
2	Сэлэнгэ аймагт 3000 мод тарих	Төмөртэй уурхайд мод үржүүлгийн газар байгуулж 30,000 ш орчим нарсны үрсэлгээ хийж ажиллаа.	дотоод зардал	Зураг 17,18
НИЙТ			9,750,000	

Зураг 17 Мод тарьсан байдал

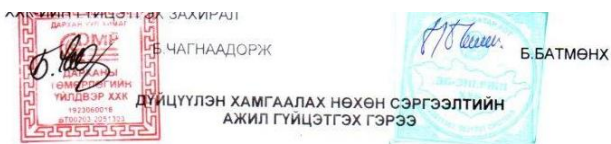
Зураг 18 Мод үржүүлгийн газар

4. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

Д/д	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Дүйцүүлэн хамгаалалтын арга хэмжээг сонгон авсан 10 га талбайд хийх	Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагаан 2-р багийн нутаг дэвсгэрт орших Цагаан шилүүстэй нэртэй газарт 10 га талбайд нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгүүлэхээр “Эв энержи” ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна.	151,000,000	Гэрээг хавсаргав Зураг 19
НИЙТ			151,000,000	

Зураг 19. Гэрээ, нөхөн сэргээлт хийсэн байдал

Дугаар № ДААТУТӨХК/20240102164

2024 оны 10-р сарын 27-ны өдөр

Дархан-Уул аймаг

Нэг талаас “Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр” ХХК РД: 2051303 (цаашид “Захиалагч” гэх), нөгөө талаас “Эв-Энержи” ХХК РД: 5921791 (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх нь Гүйцэтгэгчийн ирүүлсэн тендерийг хүлээн зөвшөөрч энэхүү гэрээг дараах нөхцөлөө байгуулав.

Энэхүү гэрээ нь Захиалагч болон Гүйцэтгэгчийн хооронд ажил гүйцэтгэх, дагалдаг бараа нийлүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх (цаашид хамтад нь “Ажил” гэх) болон үнэ төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулна.

1. Энэ гэрээний дагуу “Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажил” гүйцэтгэх ажлын үнэ нь 151,540,000 (Нэг зуун тавин нэгэн сая таван зуун дөчөн мянган төгрөг (цаашид “гэрээний үнэ” гэх) байна. Гэрээний үнэ нь санхүүжилтийн дээ хэмжээ байна.

1.1 Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажил гүйцэтгэх ажил үйлчилгээний үнэ. (НӨАТ-орсон дүн)

2. Гэрээний үнийг Гүйцэтгэгч “Эв-Энержи” ХХК-ийн харилцах Хаан банк-ны 5024916735 дугаар дансанд шилжүүлнэ.

3. Дор дурдсан баримт бичиг нь цаашид гэрээний хэсэг болно. (цаашид “гэрээний баримт бичиг” гэх). Үүнд:

- 3.1. Гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдэл: 2024.10.10 /№01/1905/
- 3.2. Гүйцэтгэгч тендер илгээсэн маягт: 2024.09.29
- 3.3. Гэрээний тусгай нөхцөл;
- 3.4. Гэрээний ерөнхий нөхцөл;
- 3.5. Техникийн тодорхойлолт;
- 3.6. Ажлын даалгавар; /Ажлын даалгаварыг баталгаажуулсан/
- 3.7. Ажил гүйцэтгэх хуваарь. /хуанлын 60 хоног/

4. Гэрээний хэрэгжилттэй холбоотой асуудлаар талуудыг дараах эрх бүхий этгээдүүд төлөөлнө. Үүнд:

Handwritten signature

5.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
Байхгүй	-	-	Уурхайн үйл ажиллагаа явуулж буй нутаг дэвсгэрт суурьшиж буй иргэд байхгүй учир нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ явагдаагүй
НИЙТ		-	-

6.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
Байхгүй	-		-Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд ШУАкадемийн археологийн хүрээлэнгийн судалгааны багийн хийсэн археологийн тандалт судалгаа, ШУТИС-ийн палеонтологийн төв лабораторийн хээрийн судалгааны явцад нийт төслийн талбайн хэмжээнд археологи, палеонтологийн олдвор, ямар нэгэн түүхийн дурсгал илрээгүй байна. Уурхайн үйл ажиллагааны явцад түүх соёлын өвд хамаарах олдвор олдсон тохиолдолд уурхайн үйл ажиллагааг зогсоож, мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж хамтран ажиллана.
НИЙТ		-	-

7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1		Ажилчдад ХАБЭА-н ажлын хувцас, малгай хошуувч , гутал	Нийт уурхайн ажилчдад өвөл зуны ажлын хувцас, малгай, гутлыг 1-2 жилд нормоор олгодог бөгөөд 2024 оны төлөвлөгөөний дагуу ХАБЭА норм бүрэн олгогдсон	Дотоод зардал	
2	Болзошгүй осол, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Гал унтраах багаж, хэрэгсэл байрлуулах, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, гал унтраах урьдчилан сэргийлэх тоноглолуудыг бэлдэх зохион байгуулах	-Ажлын байр болон амрах байр, цайны газарт галын нэгдсэн дохиоллын систем суурилуулсан. - Бүх техник, ажлын болон амрах өрөөнүүдэд галын хор байршуулсан -Нийт ажилчдад ХАБЭА-н зааварчилгааны сургалтайнд гал түймэртэй тэмцэх талаар сургалт зааварчилгааг тогтмол өгдөг бөгөөд 1 удаа дадлага сургуулийг зохион байгуулсан	2,000,000	Зураг 20.21
3		Химийн бодис, эмнэлгийн хог хаягдал, бензин ШТМ алдагдах үед асгаралтын иж бүрдэл байршуулах	Уурхайн засварын газарт асгаралтын иж бүрдэл байршуулсан	1,500,000	Зураг 17
НИЙТ				3,500,000.00	

Зураг 20. Гал унтраах багаж хэрэгсэл

Зураг 21. Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх талаар дадлага сургуулилт хийж буй байдал

1 Ажилтнуудын дунд хийгдсэн Эрүүл мэндийн чиглэлийн ажлууд

- ✓ Анхан шатны үзлэг :Өглөө бүр бүх ажилтнуудыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулж ажилд гаргадаг.
- ✓ Өдөр бүр нэгдсэн дасгал хөдөлгөөн хийж хэвшсэн.
- ✓ 7 хоног бүр хэсэг тус бүрт эрүүл мэндийн сургалт явуулдаг
- ✓ Дархалаа дэмжих үйлчилгээ: 338 ажилтанд 5 нэр төрлийн витамин, ундаа, цай, өвөл хаврын улиралд халуун аарцаар үйлчилж ажилласан байна.

- ✓ Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: Хачигт энцефалит өвчнөөс сэргийлэх вакцин, томуугийн вакцин зэрэг дархалаа тотоох вакцинжуулалт хийсэн .

Хүснэгт 6. Витамин олголтын мэдээ

Д/Д	Нэр төрөл	2024 оны 01 сард	Хавар	Намар	Нийт тоо	Нэг бүрийн үнэ	Бүгд үнэ
		Хүний тоо	Хүний тоо	Хүний тоо			
1	Витамин Д	140		338	478	10513	5025214
2	Витамин С	140		338	478	3631	1735618
3	Витамикс		332		332	14200	4714400
4	Омега		332		332	9987	3315684
5	Цайр		332		332	6410	2128120
Бүгд			332	338			16.919.036

Хүснэгт 7. Артишок олголтын мэдээ

Д/Д	Бэлдмэлийн нэр	Олгосон хугацаа		Нийт тоо	Нэг бүрийн үнэ	Бүгд үнэ
		2024.02 -04 сар	2024.05 -08 сар			
1	Артишок цай	672	0	672	7980	5362560
2	Артишок ундаа	1598	7546	9144	2800	25603200
Дүн						30.965.760

Хүснэгт 8. Вакцинжуулалтын мэдээ

Д/Д	Цех хэлтэсүүд	Хавар	Намар	Нэг бүрийн үнэ	Бүгд үнэ
		Хүний тоо	Хүний тоо		
1	Хачигны вакцин 1.2-р тун	27			0
2	Хачигны вакцин 3-р тун	51			0
3	Томуугийн вакцин		277	42500	11772500
Бүгд		78	338		11772500

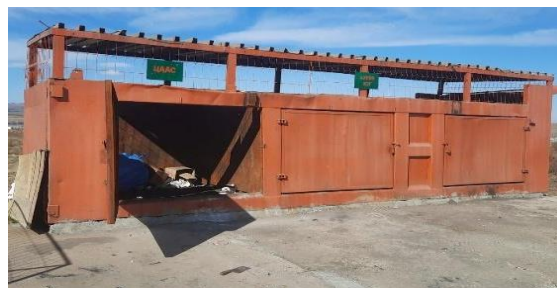
Зураг 22. Ажилтнуудын дасгал хөдөлгөөн, эрүүл мэндийн үйлчилгээ авч буй байдал

8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлэх ажлууд	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1	Ахуйн хог хаягдлыг ангилах, хогийн савны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх /шинээр хийх байрлуулах/	Ангилдаг хогийн савыг хаягдал гэвш ашиглан цаас, хуванцар, ахуйн хог хаягдал гэсэн 3 ангиллаар түр хадгалах сав хийж байршуулав	Дотоод зардал	Мэдээлэл хавсаргав /зураг 23/
2	Ахуйн хог хаягдлыг орон нутгийн нийтийн аж ахуйн газартай гэрээ байгуулан, нийлүүлэх	- Хүдэр сумын тохижилт ОНӨААТҮГ газартай “Хог хаягдлын” гэрээ байгуулж, нийт 21 удаа 95,3 тн хог хаягдал ачуулсан.	6,600,000	Мэдээлэл хавсаргав /зураг 11,12/
3	Хог хаягдлын цэг, бохирын цооногт ариутгал хийх	Уурхайн дотоод нөөц бололцоог ашиглан хогийн цэгүүдэд жавелионы уусмал ашиглан хог ачилт бүрийн дараа ариутгал хийдэг	Дотоод зардал	Зураг 24
4	Байгууллагын ажилтнуудад хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт зохион байгуулах, ангилах ялгах, хог хаягдлыг буруулах, дадал зуршлыг хэвшүүлэх	Уурхайн ажилчдад хог хаягдлын талаарх компанийн дүрэм, зааврыг танилцуулж сургалт явуулдаг	Дотоод зардал	Зураг 25
5	Уурхайн орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх нийтийн цэвэрлэгээний ажлыг зохион байгуулах	Долоо хоног бүрийн пүрэв гарагт уурхайн орчмын газруудад нийтийн цэвэрлэгээ хийж хэвшүүлсэн	Дотоод зардал	Зураг 26
6	Технологийн хог хаягдлыг боловсруулан өөрийн дотоод хэрэгцээнд эргүүлэн ашиглах	Технологийн хог хаягдлыг уурхайн дотоод зам талбайг засахад тогтмол ашигладаг	Дотоод зардал	Мэдээлэл хавсаргав
7	Аюултай хог хаягдлыг мэргэжлийн байгууллагаар зайлуулах, устгуулах	17 тн ашигласан тос маслыг “ЮТО” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу 2024 оны 6-р сард өгч устгуулсан. Лабораториос гардаг химийн бодисын хаягдал болон эмнэлгийн хог хаягдлыг үйлдвэр дээр хуримтлуулж гэрээлсэн ААН-р устгуулдаг	2,500,000	Зураг 27
8	Аюултай хог хаягдлыг ангилан, түр хадгалах цэгт хуулийн хүчинтэй хугацаанд зориулалтын саванд хадгалах	- Хаягдал тосыг гидрийн шингэн, хропын тос, хөдөлгүүрийн тос гэж ангилан шаардлага хангасан саванд түр хадгалж байна. - Уурхайн Лабораториос гардаг химийн бодисын хаягдал болон эмнэлгийн хог хаягдлыг зориулалтын шар саванд түр хадгалдаг	90,000	Хог хаягдлын мэдээг хавсралтаас
НИЙТ			9,000,000	

Зураг 23. Ангилдаг хогийн савыг хаягдал тэвхи ашиглаж хийсэн байдал

Зураг 24. Ариутгал хийж байгаа байдал

Зураг 25 Сургал хийж байгаа байдал

Зураг 26. Бүх нийтээрээ цэвлэгээ хийж байгаа байдал

Зураг 27. Аюултай хог хаягдал түр хадаглах цэг, устгуулахаар ачил хийж буй байдал

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ

Байрны орчин, агаар муруулагдсан сайдын 2.10 онцгойлолор эрсэн 2-ны өдрийн 4857 дугуйн тухайны 3 дугаар хэсгээр

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ

1. Төрийн захирлын өм: 0 0 0 1
 2. Бүтээгчийн дугаар: 1 1 0 1 1 3 1 1 1
 3. Аж ахуйн нэгжийн нэр: Бүрэлдэн, Төгрөгний Уулзур ЦХК
 4. Аж ахуйн үйлдлийн бүртгэлийн дугаар: 7 3 1 2 1 0 2 1 0 2 0
 5. Аж ахуйн үйлдлийн үргэлжлэх дугаар: 2 1 1 1 1 1 1 1 1
 6. Аж ахуйн үйлдлийн төрөл: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

7. Тусгай зориулалтын хог хаягдалын ангилал: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

№	Хол	Холын ангилал	Холын ангилал
1	1 1 3 0 5 0 1	Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл	30 70
2			
3			
4			

8. Аюултай хог хаягдалын түр хадаглах цэг, устгуулахаар ачил хийж буй байдал

№	Хол	Холын ангилал	Холын ангилал	Холын ангилал	Холын ангилал
1	1 1 3 0 5 0 1	Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл	30 70	14	70
2					
3					
4					

9. Тусгай зориулалтын хог хаягдалын ангилал: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

№	Хол	Холын ангилал	Холын ангилал
1			
2			
3			
4			

10. Тусгай зориулалтын хог хаягдалын ангилал: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

№	Хол	Холын ангилал	Холын ангилал
1			
2			
3			
4			

11. Тусгай зориулалтын хог хаягдалын ангилал: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

12. Тусгай зориулалтын хог хаягдалын ангилал: Хөдөлгөөн, Хэрэгсэл, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн, Хүрээлэн

Хүснэгт 9 . Хог хаягдлын мэдээ. 2024.01.01-2024.11.01

“Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр”ХХК-ны Төмөртэй уурхайн 2024 оны хог хаягдлын тайлан
мэдээлэл

Ангилал		Хог хаягдлын төрөл	Нийт хэмжээ	Тайлбар
Аюултай хог хаягдал	Энгийн хог хаягдал	Ахуйн хатуу хог хаягдал /кг	95300	“Хүдэр Тохижилт” ОНӨААТҮГ-т нийлүүлдэг
		Хаягдал бохир ус /м ³	4938	250 хүний хүчин чадалтай Цэвэрлэх байгууламжтай
		Хуванцар /кг	52	Гэрээт “SESL” ХХК-д нийлүүлдэг
		Шингэн хаягдал /хоол хүнсний/ кг	5421	Гахайн фермд нийлүүлдэг
	Ашигласан тос масло, бусад	Гидрийн шингэн /л	3481	Хадгалагдаж буй үлдэгдэл: 8946 л байна. Гэрээт байгууллагад шилжүүлсэн: 17000л /Гэрээт “ЮТО” ХХК-д нийлүүлдэг/
		Хөдөлгүүрийн тос /л	7310	
		Хроп /л	2074	
		Редукторын тос	3614	
		Тосол /л	525	
		Нийт	17004	
		Тос агуулсан хаягдал (шингэн хадгалах танк) (борлуулсан/үлдэгдэл) / ш	82	
		Хуванцар сав	27	
		Арчдас материал /кг	432	
	Түлш, масло, гидрийн шүүр/кг	757		
	Эмнэлгийн хог хаягдал	Хурц иртэй, үзүүртэй хог хаягдал /кг	3.8	Дархан хотын НААҮГ-т нийлүүлдэг
		Халдвартай хог хаягдал /кг	32,3	
	Химийн бодисын хог хаягдал	Химийн хатуу хог хаягдал /кг	45,9	Гэрээт ААН-/Элемент ХХК/-д нийлүүлдэг
		Химийн хагарсан шил сав /ш	47	
		Химийн бодисын хуванцар сав / ш	74	
		Химийн бодисын шилэн сав /ш	38	
Бусад	Бүх төрлийн баттерей, аккумулятор /ш	22	Зориулалтын байранд хадгалагдаж байна	
	Ашиглалтаас гарсан дугуй /ш	67	Уурхай дээр хадгалагдаж байна	

Тайлан гаргасан: Байгаль орчны инженер
Уурхайн дарга А.Ганзориг

П.Алтангэрэл Хянасан:

9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

Д/д	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	Зардал, төгрөг	Үр дүн
Агаар				
1	<ul style="list-style-type: none"> •Агаарын бохирдлын шинжилгээ (NO₂, SO₂, CO, Тоос) •Агаарын тоосны шинжилгээ (TSP, PM₁₀, PM_{2.5}) •Дуу шуугиан 	<ul style="list-style-type: none"> -Ил уурхайн дотоод зам -Ил уурхайн карьер -Баяжуулах үйлдвэр -Ажил буулгах терминал -Уулын парк орчмоос <p>2024 оны 5, 8 дугаар саруудад нийт 2 удаа</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Нийт тоос, PM₁₀ тоосонцор, PM_{2.5} тоосонцор ☐ Азотын давхар исэл (NO₂) ☐ Хүхэрлэг хий (SO₂) <p>үзүүлэлтүүдээр агаарын шинжилгээг хийлгэсэн.</p>		<p>☐ Агаарын шинжилгээний дүнгээр нийт тоос болон тоосонцрын агууламж, агаарын бохирдлын хэмжээ MNS 4585:2016 стандартын шаардлага хангаж байна. Тоосжилтыг бууруулах зорилгоор техникүүдэд хурдны хязгаар тогтоох, зам талбайг тогтмол услах ажил хийгдэж байна.</p>
Хөрс				
2	<ul style="list-style-type: none"> •Хөрсний агрохимийн үзүүлэлт (рН, ялзмаг, NO₃, K₂O, P₂O₅) •Механик бүрэлдэхүүн •Хүнд металлууд (Cr, Pb, Cd, Ni, Zn, Cu, Co, Mn) 	<ul style="list-style-type: none"> -Машин механизмын зогсоолын орчин -Овоолго хойд, баруун, зүүн -Баяжуулах үйлдвэрлэлийн орчин -Шоп засварын орчин -Кемпийн орчин -Хогийн цэгийн орчин -ШТС -Дотоод зам -Уурхайн нөлөөлөлд өртөөгүй талбай кемпээс зүүн тийш 300м зайнаас <p>2024 оны 5,8 сард</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ялзмаг, % ☐ Нитрат, NO₃ 		<ul style="list-style-type: none"> -Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийн шинжилгээний дүнгээс харахад овоолгын баруун хэсгээс бусад цэгт сульфатын хүлцэх хэмжээ 1,3-9,9 дахин хэтэрсэн байгаа нь Уурхайгаас олборлож буй хүдэр нь хүхрийн агууламж өндөртэй байдгаас шалтгаалсан гэж үзэж байна. -Шимт хөрсний овоолгын ялзмагийн агууламж 2.10-2.45% тай байна. - Кемпийн авто зогсоолын талбайн хэсэгт хөрсний нефтийн бүтээгдэхүүний агууламж стандартаас 3.9 дахин давсан үзүүлэлттэй

		☐ Сульфат, SO4 ☐ Аммони, NH4 ☐ рН		байсан тул хөрсийг хуулж, саармагжуулах талбайд шилжүүлэн шинэ хөрс дэвссэн бөгөөд дахин шинжилгээ хийхэд хүлцэх хэмжээнд байна. -7 хэсэгт Хүнд металлын шинжилгээ хийхэд стандартын шаардлага хангаж байна.
Усан орчин				
3	<ul style="list-style-type: none"> •Усны ерөнхий химийн шинжилгээ •Бактереологийн шинжилгээ •Хүнд металлын шинжилгээ 	-Уурхайн худаг -Кемпийн худаг -Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж -Цайны газрын шугам -Цэвэрлэх байгууламж -Шүүрлийн ус -Орчны гадаргын ус /Сөдтэй гол Төмөртэй гол/ 2024 оны 03, 04, 05, 08,10 саруудад дээж авч шинжилгээ хийлгэсэн		-Уурхайн кемпийн худгийн усны магнийн агууламж стандартаас 1.7 дахин давсан үзүүлэлттэй байв. -Засварын төвийн худгийн усанд хатуулаг 1.3 дахин их, кальци-1,5 дахин их, харин фтор-1,5 дахин бага үзүүлэлттэй байв. ☐ Дархан-Уул аймгийн “Ус суваг” ХХК-иар усны нөөцийн савнуудад ариутгал хийлгэж, засварын төв болон кемпэд ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжүүдийг суурилуулан, ашиглаж байна. -Шүүрлийн ус нь хаягдал усны MNS 4943:2015 техникийн шаардлага хангаж байна. -Цэвэрлэх байгууламжийн саарал ус нь MNS 4943:2015 стандарт дахь хүлцэх хэмжээнээс биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 6,8 дахин их, химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 5,7 дахин их байна.
дүн			2,100,000	

10. Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ

10.1. Хүдэр сумын ногоон байгууламжийг хамгаалах хамгаалалтын хашаа шийдвэрлэх

Гэрээний 4.13-д заасан ажил: Сумын төвийн ногоон байгууламжийг хамгаалах, нэмэгдүүлэх зорилгоор 360 м төмөр хашааг үргэлжлүүлэхээр төлөвлөснөөс 300м-ийг хашаажуулсан. Материалын зардал: 5,600,000 төгрөг, ажил гүйцэтгэсэн зардал: 3850,000 төгрөг.

Нийт 9,450,000 төгрөгөөр гүйцэтгэсэн байна.

10.2 Хамтран ажиллах гэрээний хэрэгжилтийн хүрээнд Хүдэр сумын төвлөрсөн хогийн цэгийн ахуйн хогыг түрж булшлах ажил

Нэг дугуйт авто ачигч 7 хоногт ажиллах хугацаанд 4982 л дизель түлш зарцуулсан байна. /4982л*4300=21,422,600 төгрөг/ Ажилласан авто ачигчийн операторын цалин хоол хүнсний зардал 197,250*2*7=2,761,500 төгрөг. Нийт **24,184,100** төгрөгөөр хийж гүйцэтгэсэн.

10.3 Хүдэр сумын хүсэлтийн дагуу хог хаягдал ялгах ажлыг дэмжиж ажилласан

Хүдэр сумын Засаг даргын хүсэлтээр “ДТҮ” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын зөвшөөрлөөр 200 литрийн 100 ш хоосон төмөр торхыг 2024 оны 8-р сарын 30-ны өдөр Хүдэр сумын “ХҮДЭР ТОХИЖИЛТ” ОНӨААТУУГ-т хүлээлгэж өгсөн. /1 бүрийн үнэ 8800 төгрөг нийт 880,000 төгрөг/

10.4 Гамшгийн үед хамтран ажиллах

Өвөлжилтийн нөхцөл байдал хүндэрсэн үед Хүдэр сумын аюулгүй нөөцөд зориулж нийт 15.784.000 төгрөгийн өртөг бүхий 10тн хивэг, алслагдсан малчдад тусламж хүргүүлэх техникт шаардлагатай 2500л дизель түлш, шаардлагатай үед ашиглах автогрейдерийн бэлэн байдлыг хангаж ажилласан.

10.5 Бусад ажлын хүрээнд

- ✓ 2024.10.17-ны өдрийн “Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр” ХХК-ны захирлын тушаалаар “Алтан намар” спортын 4 төрөлт шилжин явах цомын тэмцээний удирдамж батлагдав. /Тэмцээний нийт төсөв 7,020,000 төгрөг/
- ✓ 2024 онд 4 оюутны сургалтын төлбөр 16,993,000 төгрөгийг шийдвэрлэж ажиллаа

11. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	БОННУ-ны тайланд нэмэлт тодотгол хийлгэх	БОННУ-ны тайланд нэмэлт тодотгол хийлгэх ажлын худалдан авалт зарлагдсан	40.000.000	Тендерийн үр дүн гараагүй байна.
2	Байгаль орчныг хамгаалах жилийн тайлан, төлөвлөгөөг БОНХЯ болон орон нутгийн засаг захиргаанд цаг тухайд нь гаргаж өгч байх	БОМТ-ний хэрэгжилтийг гарган танилцуулж байна.	Дотоод зардал	Хуулийн хугацаанд тайланг хүргүүлж байна

12.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөө	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	2024 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг Сэлэнгэ аймгийн БОАЖГ-т хянуулж ЗДТГ-т хүргүүлнэ.		Тайланг хүргүүлсэн
2	Нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид	Уурхайн БОННУ тодотгол хийлгэж байгаа тул ИНХ-р хэлэлцүүлсэн	Дотоод зардал	БОННУ гэрээ, ИНХ-р хэлэлцүүлсэн зураг, албан тоот, протоколыг хавсаргав
3	БОУАӨЯ-ны ХБОБНУ-ын газарт	2024 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг Сэлэнгэ аймгийн БОГ-т танилцуулан дэмжигдсэний дараа БОУАӨЯ-ны ХБОБНУ-д хүргүүлэн, батлуулна	Дотоод зардал	

13. Дүгнэлт

2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нийт 62.339.000 төгрөгийн 47 зорилт арга хэмжээг 525,553,664 төгрөгийн төсвөөр хийж гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт 10 Нийт зарцуулсан зардал

Д/д	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Дүн /сая төгрөг/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	313,703,664
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	9,750,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	151,000,000
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	-
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Үйл ажиллагааны зардал
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	9,000,000
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	2,100,000
9	Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ	Үйл ажиллагааны зардал
10	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	40,000,000
НИЙТ		525,553,664

14. Хавсралт:

1. Аж ахуй нэгжийн гэрчилгээний хуулбар
2. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
3. Хайгуулын ажил, ТЭЗҮ-г хүлээн авсан тушаал, тэмдэглэл
4. Химийн бодисын ашиглалтын мэдээ, тайлан
5. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн лабораторийн шинжилгээний үр дүнгүүд
6. БОХ-3 маягт. Уул уурхайн олборлолтын улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн жилийн мэдээ
7. Эрх бүхий байгууллагуудаас гүйцэтгэсэн ажлыг нь хүлээж авсан актын хуулбарууд /“ЮТО” ХХК/
8. Хуваарьт аудитын дүгнэлт, зөвлөмж ба түүний дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан
9. Байгууллагын хариуцлагын даатгалын хуулбар
10. Нөөц ашигласны төлбөр тушаасан баримтын хуулбар
11. Нөөцийн хөдөлгөөний тайлангийн хуулбар
12. Хилээр экспортод гаргасан бүтээгдэхүүний талаар гаалийн албанаас гаргасан мэдээ

Жич: Хавсралтыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалын Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 3 дугаар хавсралтыг үндэслэн боловсруулсан. Мөн уг хавсралтаас дээр дурьдагдсан болон уурхайн үйл ажиллагаатай холбоогүй хавсралтуудыг хассан болно.